

Apodigbo ti bo ba si ara
fe wupe owo kakere lo
re fi fi.

Irohin Yoruba

Vol. 1, No. 127

MONDAY AUGUST 13, 1951

NO. 100, KAN. 1951

ADAJO SI AWAM SI EWON OSU MELOGUN

Awon iko agbe lo si ilu Oyinbo

EXE - Mi ojo Iyegba ti se ojo kẹsan oju fi ni Adajo Abofa Kofa Kekere Ogbeni A. K. Dickson so Dan Anyiam ati awon ara madogun. Anyiam yi ni eniti gboṣo eniti man a nko oṣiki re ninu ere bo bawo ibiṣe ti o si gba awon egbe re to gba bolu ni ilu ogbinbo ni 1949. O si fe gẹgẹ odun mejidigboṣun.

Ese ti arin na re ti Adajo ti eri ni se oṣoṣo ni a da epe yi ni lwe o kowe se adahun pelu oyinbo kan ti sọrọ re ni e D. J. Ihuun ni Middlesex je ki o ma a se owo-kakere lile wa (West African Currency Notes) sọw si awon.

Awon odaran ti wọn ilu pampopo pelu Anyiam se ki oyinbo ma si se owo-keba na kowe si awon ni Joel Amode, omo odun medogboṣun. Adajo ni ki o lo to podun mokunladota tan gran na tabi ki o si ni awon oju mefa, Godwin Arisiah ni eniti ka won ni Adajo je ki o lo ra ara yi awon odun mejidigboṣun pere, sidi pe ki o lo to eron na po pelu oṣoṣo meje ti o si ni lowelowo ni alaiyi lati odun 1951.

Anyiam ni idajo na ko te on loran Adajo si gbu fun Anyiam odaran na pe ki o gbe oju na lo si Kofa. Ni sugbon ki o ti adajo-lerugba podun (1950) duro ki o to jade ninu ilimole. Ogbeni S. O. Lambu ti lile Ageṣeṣe re na si pe awon eniti patanki patanki merin laili wa si Kofa ti won jiri Anyiam fi o ti ilu lile re se si tele.

Adajo ni Arisiah ni eniti o fa iṣan yi sidi ki o to lowo awon mejefi yoko lo o, nitoripe Arisiah pelu oyinbo yi ni awon ilu wa sinu oṣoṣo-ewon lile ni awon si ilu se adahun na ninu agba ewon, bi ki ba se pe on se aṣa re ni fun tyi ti o ni lo lowo oṣoṣo, on ba so si awon odun sẹgẹ miran ni.

Nwon da lile lwe metala duro

KEKO
Ki lile jamba ti a wẹ ni lile-ewe naint Peter's ni ose keji sehin yi ma ba a tun se mo ni Alamofin ti lile-ewe (Chief Education Officer) ti pa a lile fun awon alamofin ise lilewa Manisija Eko lati lo ye awon lile-ewe gboṣo won. Ninu awon ni awon si ye wo nwon ti i pe awon metala ile ni ipalara wa fun awon omo lile-ewe, nwon si ni ki awon lile-ewe na dro lenu lile na nwon si ti lekun won pa fun atadun.

Wonyi ni awon lile-ewe na...
Colligate Girls' School, Lagos; Royal Central Alabon School; Princess Girls' School, Ebute Metta; Jofa Girls' School, Yaba; Ireti School, Lagos; Mainland Public School, Yaba; Oriol Girls'

awon lile-ewe City Primary ati Eko Boys' High School jumo ni ibikanna po ni egeṣe awon Colligate Girls' ti nse Girls' Modern Academy, Lagos ni awon kofe da duro.

Nwon si wa lenu-bibe awon yoku wo.

Benson gba aye re pada

KEKO
IDIBO ti awon se ni Eko ni ojo Oṣoṣo ti lile se olo kolanbi ni lati di eke-miran di owo ase laso Eko ti Ogbeni T. O. S. Benson ti wa ninu Apapame Igbimona Awon Nigeria ni Olofin lo ye o kuro nibe lati oju karun odun yi nipa pipe ejo ti Ogbeni A. B. Akintyemi niṣeṣe re ni pe eni wa ninu ilu ti awon di fun ni wole.

QLORUN KO FI ORUN KE NYIN

KEKO doro, mo ni iku sika. Iku ko mo omode, ko mo agba. Iba se pe iku mo omode ni iku ki ba ti pa awon omode jofolo Awon omo lile-ewe St. Peter's Eko ni ojo ibumuru yi ni fẹle nise se lile-ewe Ojo ibumuru ese gboṣo wa Gboṣo Eko daru jakeladi lati di Ebute-Metta Alapa lile-ewe yalu awon omo lile-ewe To wa laige won jele. Eku ni won lo latro tele. Enyin oti won se taju ka Oluwa yi pese omo ti yio gbehin nyin fe ko ni ri odun buhuru boyi mo Oluwa ti o si fun won roye. Oluwa na ni o si gba won lo ibukun ni ibukun Oluwa Olorun ko fi orun ke nyin o Enyin Oso woye.

Lati awo J. O. SBOYINKA Olori He Hepe Popular Printing Press & Bookshop 68, Clifford Street, E.B.

Adelẹye di Oloye

WDE
Ni ojo Eru ti lile ojo kedogboṣon eni keje odun yi ni awon iko agbe merin jati Iṣṣe lile-ewe awon babu re. Oye ti o je na je oṣan ninu awon oye patanki ni ilu yi.

Oloye na ati omo re, Ogbeni Emmanuel Kolajogbe Adelẹye ti oriṣiriṣi onle adahun ati oriṣiriṣi oṣi re gboṣo awon alababaye oju na loran. Die ti aye wa fun lati daruko ninu won ni awon Ogbeni Onakoya, Lawrence, H. Lawal, awon Iyegbaṣe lranbade ati Ogbadijo Laoye.

Enia mesan ku s'omi

TIKO-CAMEERONS.

Ni ojo Iṣṣeṣe ti lile ojo kẹsan oju fi ni awon enia mesan ri sinu omi pelu olo sileṣe kekere ti o ni olo akere kan lo lati Bamba, si Victoria ati Tiko ni Iba Gusu Kateruṣe, oga ago odo (River Master) wa ninu awon to ku s'omi na.

Bi oke sileṣe kekere yi ni sidi oke akere na lo lati Bamba, si Victoria ati Tiko ni okun ti nwon fi po mo oke sileṣe kekere na ba si ri pelu akere eni liti re.

Eṣeṣe ni oke sileṣe awon Marine kekere kan ba ti nise lo sibe awon enia mele ni awon oloko ti yo. Jada, awon si so oke-eru na mo oke tiwon lo guntle. Awon mesan ni o seṣe sinu odo na ti nwon ko ri yo.

Iṣṣeṣe ojo buruku esu gboṣo mi, lowo kuru jamba odo Oluwa ere gba, wa.

NI OJO ANAMUTA TI SE OJO OGBOTU OJU KELE ODUN

EKO
Ni ojo Anamuta ti se ojo Ogbotu oju kele odun yi ni awon iko agbe merin jati Iṣṣe lile-ewe awon babu re. Oye ti o je na je oṣan ninu awon oye patanki ni ilu yi.

Nibati awon ba de odun nwon yio ri awon odaran. Koko ati oriṣiriṣi onle ti awon ni koṣo, eru ati epo pupo si ati bi nwon ti se ni won na awon odun lati ni oṣe ati ni ilu.

Nwon wa awon lile woni kakiri lati awon ilu lile-ewe Oron Nigeria ni awon lile na ni: Oloye Y. Kabanjo Oluṣun Balogun Dauda Ogunwoṣe, a si mu Ogbeni A. A. Martins Adede Alimofoto De. Iṣṣe awon oia (Department of Marketing and Exports, Western Nigeria) ati Ogbeni S. A. Adesiji Oso-Agbe lile ogbin danti pelu.

Awon lile meji to tun pelu re lo ni Ogbeni J. C. Ayenekan (Warri), Akire (Ikeji), Onikoro (Ikoro) Omo-Oba Ezeṣole (Iṣṣe) Oloye Iṣṣeṣe, Ogbeni Bamgbose (Iṣṣe) Oloye Adeyemi Iṣṣeṣe (Iṣṣe) ati Apeti Iṣṣeṣe.

Olofa A. M. A. Akintyemi Ministia, Alamofoto awon omi ogbin ti lile-ewe Oron Nigeria ti o si lati se ogunwon won lo se lo lo kokanina oju ni.

AWON ILO NI YIO BE GBOṢO

EKO
Awon lile ni yio be gboṣo oṣoṣo ti awon ogbin ti a nise si odun odun lo ni wa. Iṣṣe alu na yio si tun won ni adahun lati mu awon si awon ara olo ni wa ni awon ti awon nise ati ibiti nwon gbe ti nise na.

Oloye Kolajogbe so fun Olofin lile ni etate oke odun re pe, pelu adahun Olorun awon yio ri oṣoṣo ni ilu na. O ni lile-ewe ni lati lile be ni ilu ni Bura, wala ati Iṣṣe ni Bura.

Eye ya apa oke ofurufu

RADINA.

Ni ojo Iṣṣeṣe ti lile ojo kẹsan oju fi ni awon enia mesan ri sinu omi pelu olo sileṣe kekere ti o ni olo akere kan lo lati Bamba, si Victoria ati Tiko ni okun ti nwon fi po mo oke sileṣe kekere na ba si ri pelu akere eni liti re.

Ogbeni O. W. Esheligh, eniti o je oṣan ninu awon enia mesan ri sinu omi pelu olo sileṣe kekere ti o ni olo akere kan lo lati Bamba, si Victoria ati Tiko ni okun ti nwon fi po mo oke sileṣe kekere na ba si ri pelu akere eni liti re.

Iṣṣe na ko da fito oke da duro a si gbo wupe nwon ti tun apa oke na se.

TAARA NI AWO- IKORIN DECCA (DECCA RECORDS)

Yio gbe orin-aladun ti o ffran pupu wa sile re. Wa ma a sa wa ma a so ni ninu awon awon-ikoran (Records) ti o dara fun oriṣiriṣi lile ti ba oṣe lalayi ma ti o wa ni lile-ogun awon Olofin Onigbo.

S. C. O. A. TECHNICAL DEPARTMENT

Iṣṣeṣe lile-ewe won wa ni: -40, Marina, Lagos. Iṣṣe-itaṣa won ni ikangan ipade oju Martin ati Broad Street, Lagos.

AWON EKA ILE ISE WON YI WA NI - Iṣṣeṣe, Fort Bercourt, Abia, Enugu, Calabar, Onitsha, Warri, Sokoto, Kano, Jos, Zaria, Sokoto, Maiduguri ati Yola.

Lati Owo

S. A. Adesanya, Suhum G.C.

ATINSE ORO ALAFIN

HINDU SANKARA'S
Religious Art Jewellery

Patented, Chained, Imported in America, England, West Africa, East Africa, Ceylon, India, Ceylon, and other countries. Wholesale and Retail Jewellery. London, S.W.1, England.

MO je lati ko oyi nipa Alafin ti nwon ni loye Owo. Eyi ni awo baba wa ni i ma na iwo pe. "Bi ejiye ba ti ni o hena bi a ti ni o olo ro?" "Foto, o se ni owo. Eyi ni hana wa pe. bi aye bati ni o ni a ti ni o loyin.

Imoran ni fun Alafin ni pe ki o musa fara lati sankaaka roopitadaka kuro niawo lati re ti o ti beresi se lati idanrin (1935) ki da soko ti rawni ti ko yiye. Ko se aranti ofori ti kofa yi 11854 ti ija aboro ni kofa ti Oyo. Oyo ti enia idanrin ki soto roni ti awon ti nwon ni awa gbooge ko niye.

Ki Alafin na gbooge awon ti iade ti i pe on ati awon loye on ati awon ara ni on wa ni lepo. Tuni ni ni owo ma a se ati ki lati lasajajo yio se fun ni ko ha niseki yi ni maa rata ati rana Gbooge Oba ti nwon ba se ngidi ni awon yio se pata-pata. Oba ni Oyo ni pe ki gbooge oia re, ki i ko imoran ibesim re rata ati rana. Ki Alafin ni Oba ni Oyo ni gbooge oia re. Oba ara eni ni a ti ni awa wa ara eni se.

OYO PARAPO—NKC

"Orisa ti ko ba le la mi ki o ni ti i ti ba mi." Alafin ti Ijoba ro loye ti i se iade ni lu re kose ebin enyin Oyo Parapo—NKC—Akabiku. "Eko ti o da eyi

silo ni ti je e da. Nigbatl ba da rogboyidan si ni Oyo kuro. nipa nipa ko ka a ma-taje ni oro nyan je lodo Ojoba, ko hosi atunjo rara. Bi a ba riwa rere. Oyo puasog ire Alafin, e lawe nyan nisan oro yi ki Alafin ba a le tun oro ro ni dara-dara. Enyin na na pe atini nyan ko to i e at oyo at ipeet nyan ko tun nikan se

ALAFIN OYO

rara bikoje pe o mba akan je ni. Nigbatl e ko ara nyan je lo si odo. Kuro ni Oyo ohun rere wo ni e niu bo? Nigbatl e ko ara nyan je olimu nibo-akero (forty) mefa lo si ibadan, ohun rere wo ni o

ha bo? Ewo ni ti Oobeni Adogeko Adalabu ti i pe oyo Oyo lati ma a da si oro Oyo? E koke po ni igbi ti wa loju ara nyan na ki e riran zo terun ni o ti wa loju ara Oyo.

OYE FUN ALAFIN

Ki o to on ti gbooge wa ti ni o pe ni aye Alafin? Kinlan ni o ba gbooge awon eranko. Nwon a si ma a se ase lodo ma a oyo nra. Nigbatl gbooge won ba je ti awon mu tan ni Kinlan yio hosi ode yio be se ki kibe wipal e ki e ki afemi ti afemi? O gba se pe ki o wa lori lati tofun ju lo. Nigbatl ode koo igbe re lati ni i pupo to be je a ti o ni a nibon fatapa. Bayi ni ode yi se o ti fere pa gbooge won tan niiri lobe igbe-raga won.

Nikehin, o ku alibeihin gbooge won. Gbooge awon eranko si pelu lati fi i joba, guboon o so fun won pe ki rawn jeki on lo. rawn so. Nigbatl o besei rin kiri pelu tronu ni o pada ode akan loju owa. Ode na si fi i lere wije kin ope ti o ni ririn pelu tronu bayi? O si fun un ni e si pe "gbooge eranko ni o je lati fi omi. Joba guboon gbooge awon ti nwon je o ba siba omi awon ko pe lori ode ti nwon ti ka. Eyi lo fa a ti on ni ririn kiri pelu tronu."

IMORAN FUN MUSULUMI

Lati Owo L. O. Ogunwale, Ibadan

INU ni yio dun pupu ti e ba le eba mi laye lati fun awon Musulumi ni Imoran kan eyiti mo ni ero pe yio se won ni aniani. Mo ki gbooge nyan, ati Musulumi ati Onigbatl pe, e ki o dun e k'oye dun.

O ye ki enyin Musulumi ni asaro kiri esin nyan lati ni asoko pataki ti e o ma a se odun nyan ni ebeles ayin Onigbatl ti ma ni ni asoko pataki ti e o ma a se odun nyan ni ebeles ayin Musulumi te tele "ati ti ba ni o ni ki a to kirun." Enin nyan ko si haku ko rana lati oyi.

Asoko ti awon kan ninu nyan na alo kirun odun ni awon kan yio nyan se bi ba nibe niye na ko kan won.

Eyi le ki a re mo esin nyan si esin yepere. Ko dara lati ma a ki irun odun Fototo. Olorun ko so be e asin Tira. Iwe Milng.

Ni Eko ati Ibadan owa niell tabi meta ni awon aki irun. Ninu ti gbooge oyo Jumo, eyi hosi si eto esin Musulumi, ese ni lati ma e ki hububa ni ona niell atou ki kan ododo lojo kan koso lo ni lokan be e nko wabala ba lu ni.

Nipa pe ki eni awon Musulumi ma ko si ojo. Kan lati se odun ni o tun ijoba tabi awon asoju ibesim joba ti nwon ni miru niya esi ni awon si korira "nikati" ki rawn ni miru won ni ojo ti nwon ba ro pe

o to o si ye lati fi leshodon odun. Fun opolopo igbi, oto si nfaa nfaa won lege-bi oyo idini odun ki i hosi ojo ti o to o si ye.

Mo ti Astwaja Ede be gbooge enyin Imamun-Deen ati gbooge enyin alafinkanan (Muslim) ki e "rorin-jiriki ki e se asaro lati ti eto si ojo ati asoko ti o ye lati ma a kirun odun nyan. Nipa bayi, odun yio ma a dun yauba-yanbaa ni oyin. Ibi-sawaju yio si wa. fun nyan ati awon omo nyan. Ajumope ma a nuni tyi ati Oye wa ni.

Mo dupe o. Olotr, oju ko faraku o.

OLUWA MA JEKI AGBATA LORI ILE

Lati Owo S. L. Akande, S. C. O. A., Maiduguri.

INU ni yio dun pupu ti e ba le fun mi laye lati so tan kerekere yi fun awon asawo nyan. lati fi se ati ko sabin.

Ni Gbasa lali, ilon kan wa ni iha tibatati ti awon agun-baari be ni. oju ti awon agunbala iha, afoto ni awon yo to ti je pe nyan pihinu wo ki awon lo si i fi awon ki awon si pa gbooge awon agunbala ti ko jeki awon agunbala afotoye, ati afotoye nikan otiran ti awon je. Bayi ni awon se ipele ngbi, ngbi ngbi si lo lati je.

Odukiniran kan wa ni nira woti fi o rodu wo wo ki on pa obil on. On ki yio se be, ndao. O si pihinu lati ope labe.

Bayi lo se lati gbooge won ni pa awon agunbala iha ni fun niawo lu won.

Lekin ti nwon sa eyi tan Oba lu kan ti iin awon ode yi e omoma fun obo sugboji o dukaja e si pe won o se ase nra fun won pe. Ibi on dun fun ti nwon sa toripe nyan yio ni aniani ohun gbooge ti nwon fere. Gbooge nwon ko mo pe Oba lu kan fi eyi se aramofe fun awon ni.

Nigbatl, odun niho ti nikoko ti awon si ni lati ma a oyo ransi fi fun Oba na. To awon ransi si won pe eban ti o se ledun yi ni pe ki awon, o fi. Oka-olabo ran okan esi fun omi. Inu awon omuta agunbalaro yi dun pupu awon ro pe awon ni se wabala pupu lodun

Iro ra ?

Mu Phensic

Iro ra lo!

Phensic

Am. PFOR, LAZ-REGRE, TUULI, ARINA e GBO GBO HOOKA, OUEU, IRA, AXI ARUN AYOKELE. Mog je si nitodo e tele ngun ara ye.

Oluwa ma jeki agba tan lori ile

Lati ni na ase fofe
 mo baba re re aha dale a lo
 to olo baba re re a dhalo, o si
 rife Oba na se jeta ti a zo
 ba o a oza otun yalo fun
 ni wa yala ni o muu pa
 ni wa ron. Baba re re ni ki
 o so fun awon ebe re re ki
 nwon ni ti oza bole ti
 aboko ba lo ki nwon lo si
 odo Oba ki nwon so fun
 Oba se ki o fun awon ni
 aboko ti awon ara leso ti
 ran fun ni ki awon le wot
 ti se ti won ki o ma ba wot
 ti se ti won ki le wot niwon
 ni ase fun ni se.

Nibati ile mo agbara
 re re se fun awon ebe re
 re wot ni ti o do Oba na
 nibati awon de ile wot
 ni ki abayasi. Afa aboko ti e
 koto ti awon baba wa ti se

niw rya. Fun ya Oba na o
 ni ti ni! Agba ni ti ni ni
 ndan? Henti odonokunrin
 na si danun pe ki Oluwa mi
 jeki awon tan lori ile lallal.
 Nibati Oba gbo esi o paay
 lati o do agba na re.

Olo ni lo o si ni ba wa re
 wa. Oba na ni bere bawo fofe
 se e. O si laayan ti odo se ni
 laha re paay ti odo ni ti o
 se ti se. O si lo ti o se boro ni
 fun an. Ina Oba diti, o si ni
 bolu na re. Oba awon atun-
 banini na.

Lati lebanu ni awon atun-
 banini na ko je o oyo awon
 agba, here mo ti ti o ebi
 odu.

Abu mi re o Oloju, Oba na
 ko ni jeki agba tan ni ti ni
 koma wa o. Amh.

ROO KIO TOO SEE

(Lati Owọ Akibu B. Muhamad Kaduna)

INU mi yin dani pupo ti
 Oloju bay lo so lara yi
 dani lara foyin, aladun fun
 niwon enia ti ki i konu
 ki o to se okan, ti wot ba
 se e to ba bay tan oti wot
 wot wot lara nwon sose ronu
 ni aboko kan. Oba kan
 wa, o si le onlawere, ki ebe
 are fun awon enia ti o ba ni
 odo ki si ase ebi fun awon
 enia o ba ni are. Ni ebu
 kati i ma a so nkan ti o ba
 dara fun lu re.

AWON ENIA RE PINU LATTI PA A

Bugbon dipo gboho lea
 rere re yi awon ara lu re
 ko heran re raja. Nitoripe
 awon ko fe ledawu lu won
 ni okan. Ni oyo kan ut ara
 Oba na Koya, awon enia re si
 wa lati ki i, wot ni ki i a

si re pe awon yio lo ba a wa
 Onisegun lea wa soje
 koto isegun to Onisegun lo.
 awon si fun wa oloso, so
 ati oriya ni kati pe ki fun
 Oba ni oza bawo ki e ti i
 ka, ni awon ti omanran
 ropo re - Onisegun so pe zi
 nwon so fun Oba ni oza
 ni oza. Oba ni oza. O si oza
 lati lo fun Oba ni oza
 bawo, o si wa ba, awon
 nkan ti awon ko wa fun ni.

REH HA ONISEGUN

Ni oyo kati ti o mora lati
 lo ba Oba ni oza bawo lati
 ma oza dani abigati o de
 odo Oba ni oza ranti re o
 wa so fun ni se so jeta ti
 pada mo owin ti ni o sha-
 be ni ile. Bi o ti lade ni
 okunrin amoye Mamunni
 kan ba so Oba lo.

Nibati o de odo re, o
 pe Oba niba meta, o bere
 pe "Oluwa mi!" Oba wile
 magi ni o fun wile. "Kini
 o si ase? O si dani
 wile" - oro ni mo ni agba"
 okunrin yi si wile on ti o
 le gba Oba na nini anodi
 re yi ti "to o ki o to se e".
 Oba si bere pe bawo ni o se
 ti gha on ni? "O si wile ko
 oro fun ni o ko je ni gha
 ara re re mi gboho awon
 ohun ni re patapata ni-
 styi Oba na si pe awon
 ranu re pe ki owon
 to re ebe bi amoye ti
 se so fun ni. Ko pe ti ni
 Onisegun ba do ni o ba
 "ROOKIO TOOSE" - re ni
 a gididi nibati o ri i O fe
 fun pada, lera ko je ki o
 pada, o si wa ti lera wile.
 Bi o ti wole ni o ni i kama
 o si so fun Oba ni ki nwon
 mo ile (cup) kan wa. Bi
 awon ti ma ile de, bi o ti gba
 a ni, oya ba fun ni si ara
 Rookio tope ti awon ko si fe
 yi (cup), leba ni ara re
 wa ngun ni o ngbon, awon
 ranu Oba ko o mo lakan ni
 o ri. Onisegun ko ba mo
 ohun ti yio se mo, o si papa
 fun wot pe ki nwon fe gbo-
 ho. Ie - Ie Oba niwon
 idoti (terms) wa ni gboho
 wot ki nwon si, ra oniran
 ki o so di oti. On yio si fun
 wa ni oza. Oba ni fe gboho
 fe re re o si ra oniran o si
 ko oro "ROOKIO TOOSE" si
 won.

ARA OBA BI YA

Onisegun ti de ni oyo
 kati o si lera wile awon
 Ie ti awon ta na ki nwon
 mo okan wa bi nwon ti ma
 de ni o fun ni oyo ti nwon ko
 yi. Ni o si so fun Oba ni
 oro "ROOKIO TOOSE" ni
 ko je ki on fun ni ni ogun
 bawo lati na o si ni fun
 ni ogun meta. Aa re si so

Awon Iarun lali enia Oba ni
 awon ran Onisegun yi si gba
 Kaduna nitoripe eniti ko ba
 gba. Kaduna yi o wa gba
 Kaduna, Onisegun ni ran ni
 ti ba fe ni iada.

Ie ti e fe se e roo ki e to se
 O le ti e fe ki e roo ki e
 Oba ni e fe se e roo ki e to
 Ie ti e fe se e roo ki e to
 pa
 Ie ti e fe se e roo ki e
 to se e
 Ie ti e fe se e roo ki e
 to se e
 Ore awon ti e fe se e
 roo ki e to se e
 Ie ti e fe se e roo ki e
 to se e
 Ore e fe se e roo ki e
 to se e.

Nitoripe ki e ma ba kaba-
 ro, Oloju mi fe le akaba-
 bawo baburu kehni oro.
 Ama, Oloju mo dupo pupo
 fun. Iye ti e sha mi, owo
 rya, yio ma a roko. Oyo
 Oba ko ni si ryan lese.
 Amh.

Ara san pa Abudu KADUNA

Ni oyo Afe ti ise oyo lokun-
 ni. Ie oza koto odun yi ni
 abile Mamunni ni, Ie re
 dirigri kati gboho ore re
 ise abigati ara san pa
 okunrin Hararo kan ti
 orako re ni Abudu.

Oloye Josiah jalaisi

IKELI TITUN.

Ni oyo Efe ti ise oyo koto
 ni. Ie oza koto odun yi ni Oloye
 Josiah Idowu Saba, Oloju Ijo
 Olorun Peteru Mimu ki oyo
 enia ni o pelu awon
 omofokun wa a se lakan ni
 gboho. Ie ki awon nita
 pataki pataki ni lu yi si ni
 ni lu miran ni awon
 wa si Ie-Olorun Peteru
 Mimu ni oyo ni fun ian
 ijade oku ni.

Alufa Ijo yi. Eni-owo D.
 O Laddimi ni o je lelin na.
 Ogbani Yaser si ran ran Ioro.
 Nwon so oyo Ie rye. Ie
 oloba na se niha siye re
 Ogbani T. A. Amiri, ati
 Iyafin Ellenbe. Atunre se
 se gidugida, meje ni iye
 niha ni.

Awon oyo ti odo re ni
 si ase to ni Alufa T. T.
 Lashinde Idowu. Awon
 Iyafin Bolaji Ogunyinka,
 Aaron Akintola ati Florence
 Buloye.

Iwako mi pelu agbara

OVALTINE

Oge bi abun o n dan ag
 re ti ni si ni ara ni owa,
 gidigida ki re akara
 Owaline je o fofe, o mo
 jeta siwa, ati wa plogbe
 awon ni ara ni Owaline
 lada ni.

Gb "o mo jeta ni o ba ni ni owo nwa "Owaline"
 - Nitori o si ni ni siwra so agbara.

O-ntun epe, o mu ara lokun

ORIKI BAWMO

Bamwo se, alajida emoda, agbo-
 pada oyo. Akosola agbo a
 odu niwon igbona, niata ogun ti
 so onun re niwaraka. O si abiko
 ti kargbaje, o yemo ni abiko fun
 Iko re ni, ni. Ie ko o lona si gba.
 Aperi ni d'okun yoni. Dugbata
 Eomo ti agbo oyo. O k'aca mu
 re, o si ju fahaji, gboho abun-
 bayo mo niwa ti e, o se.
 Orere ni o wa l'ibe kora. Eyi
 opehimo l'adere. Ore ti-ko. Komu-
 ni-awo abun-awo, ati abun-awo
 niwa re.
 Wa re a lody wa. Igo k'ere re. Igo
 niwa a d'ed.

Oso-oto 116d. Kawa ni wa fun araro lati zina odoro.
The Egba Trading Aradan Stores,
 144, Dettan Street, Ife, Dettan Road, S. P. O. Box 2, Ebuja
 Metta. 46, Victoria Street, Lagos. 40, New Moore Park, Dundee.

Mustafa Is Kompo

KADE O.K.

Ni oyo niuru si ipe ogbompo eru keje odun yi ni Ogbeni Mustafa Balogun se koinio omokunria ti Olorun. E ti a do at iyawo re, Muntirata Adeduntan lere. Lemunrati Kotokoni ni o se eto ipe omokunria na, niuru si so o ni Abdul Rasaki Asofe.

Baba omi na ti orisirisi unje ati orisirisi oti le gboho awon akintanfezi oju na igun. Ajeji ati amuti ni awon ni wari se. Die ti aye wa fun lati daruko niuru awon akintanfezi oju na ni Babu Betho Oyanki, J. M. Adedoke, Jimo Ajala, James Teye, Junjo Adeyeye, Hasi Ade, Babu Adedunke, ati gboho omi Iosana Okunrin Folobiri.

Ki Olorun se omo ni ni awon ife, ki O ni ire-keri.

Nwon bi Eta-Oko meta lera-lera

KADUNA—Larin ogodi oyo ni at ara won ni Ogbun ti le iyanu re ihan: niuru ni eta-oko meta si azogbeho ni yu. Ni oyo ti le ipe olo kermidiorun oju keje odun yi ni Ogbun ti eta-oko omokunria mell ati gbohinrin kan ta Ogbeni Banda ati iyawo ya, kannde lere ni He Alaba-Yawo (Maternity Home) ni Sokoto.

Ni oyo keta si eyi, olo kermidiorun oju kanna, ti ipe olo Alabeta ni Olorun tun ti eta-oko ta Oba-Olopa, Ogbeni Malinko Malinko ati iyawo re lere ni Katsina ni He-Alabayo-

IROHIN KAKIRI LU

mo. Ko si lu ogbonjo lo tehin na ni Olorun tun ti eta-oko niiran, okunrin kan ati okunrin mell ta. Ogbeni Muhammadu ati aya re Muntiratu Akandil lere ni Ilorin.

Ninu gboho awon eta-oko na, marun lo je omokunrin, awon meta je okunrin. A ki awon oti eta-oko na ki ori-ire, ki Olorun se awon omo na ni oti ire ti O ni ti ire kari o.

Iya Alagba James Tella Se Alaisi

IBRHA—Ni oyo Aiku ti ipe olo kermidiorun oju keje odun yi ni Iya-agba Oni-kannde lere niuru ni lu yi. Niwon sin oku re ti aye gbo ti ooru niuru oju orinra gboho. He lada ko gba ese nigbat awon alejo ara Oshobho, Okudu ati Oyan ti ipe egbe omo iya wa na wa baba awon omokolu se eyi.

Ofi odun mejindilogun ni iya na ti o se alaisi, o si ti awon omo ati omo-ompo pupo ni. Ninu awon omo ati omo-omo re ni Alagba James Tella, Jacob Odunrin, Joseph Oyeleke, M. O. Tella ti "Health Office", Oshobho, O ni O. Odunrinre Lawan, ati D. M. Oyeleke.

Ora ni e, ipe omi ni re.

Awon Obirin omo Ogbomoso se ipade

KDE

Ni oyo Aiku ti ipe olo kermidiorun oju keje odun yi ni oyo awon obirin omo Ogbomoso ti awon wa ni lu yi ni oyo si He-Ire Ijofa (N.A. School) Ede lati se sin lere bi awon yi ti se ni ara won gboho ati bi awon yi ti se na a se ipade fun awon ati ti lu won.

Ipade na dun o Farinrin, Irohin ko to amojuba ni. Die ti aye wa fun lati daruko niuru awon ti o pe sibe ni iyanu Asiwaju Ajike, E. A. Dina, Esther Adebayo, E. Ade, Oyedola, B. Alagbe, Olujumboke Ayinla, Alafede Amuda, Alice Oyedola, Morunkolai Yesutu, Adenbanke Ogunlase ati Aiyasati Isamo.

Oyetunde se ikompo alarinrin

SEKONDI G.C. ni oyo Aiku ti ipe olo kermidiorun oju keje odun yi ni Olorun ti gbohinrin kan ta Ogbeni L. A. Oyetunde "Omo-Olo" ni iyawo re, Asiwaju Adarun lere. Babi olo ti nwon ti ni lu baba omo na ti ase inawo tun awon alabayo.

Lemenu Kall (Olohuo

Oyini ni o se olo kermidiorun oju keje odun yi ni oyo ni Sabuni Timonyi Olopa, Ogben-ko ni Kilo, Oso bi Ogben-ko si Keli, awon Ogbunji K. B. Akandil Joseph Lumbi, A. A. Labele Awon Daji, P. D. Oduki ati S. A. Ojewale.

Ki Olorun da omo na ni, ki O si ipe kari o.

Olawoyin komo jade

TARKWA G.C. ni oyo Aiku ti ipe olo kermidiorun oju keje odun yi ni Olorun ti Ogbeni Tiamlaya A. Olawerina omo Ofa ati aya re Asinatun Abeni lere, awon ati ko omo na jade ti olo keje ti nwon bi i ni oyo ni Muntiratu. Nwon se omo na ni Abudu Gadiyu Asinle Onifada.

Awon onit alalapa ni baba won dara at oju na. Bubu omo na ti ome ati oti je gboho awon alabayo oju na loarin.

Irohin ko to amojuba ni inawo ti awon je.

Ninu awon ti o wa sibe ni Timlayi Akintayo, ati aya re ati Abudu Olorunlabe lere Baba omo na. Asiru Alao, Yesutu Olawale, Obaadunmi Oladun, Bello Balunru ati awon egbe Orolowo Omo Ogbomoso, Ege Oganlase, ati ati ege Ifelodun.

Ki Olorun se omo na ni olori ire ki O ni ire kari gboho akintanfezi oju na.

Akintele se ikompo

OBAABA—Ni oyo Aiku ti ipe olo kermidiorun oju keje odun yi ni Ogbeni Reuben Akintele se ikompo ibeji ti Olorun ti la on ati aya re, Megbeyelade Adika Akintele lere. Ikompo na dun a larinrin, Irohin ko to amojuba ni. Awon oti omo na ati awon oti lada omo na se gundudu meje loju na.

Die ti aye wa fun lati daruko niuru awon alabayo.

se oju na ni awon Ogbeni Joseph Olorun, Akintayo Akintele, O. Oganlase, Yesutu Timlayi Akintele awon Ogbeni Ojo Akintayo ati Ogbeni Akintele. Ee a kari o.

Awon enia mefa wo'nu Egbe Afenifere

NIORATI ILERO-OYO

NIORATI awon Ogbeni Alade Gura, Adeniran Morokunfufunla, Babu-oye ati Babu-oye oju He-Feloboloni ni Ojo ati Ogbeni Akandil Baba Blesin ni Olokole se akintan daradara ti awon si ti i daju daju pe ko ni arufun kan lati ode Egie Alakoko (KCO) ni awon ba pinu pe awon ko se enjer na mo awon si wana Egie Afenifere (Action Group).

Nwon se alaye pe awon ti i daju daju pe awon olo Egie Afenifere se otio nigboho omo. nwon kotira firu ati pe awon na gboho agbara won fun ire Ogbunwatu gboho luw Mgberia. Nwon niuru loow Olorun ti o tate, o nua zere na han awon.

Dina Di Alaga

KDE.

Ni oyo Olobo ti ipe olo kermidiorun oju keje odun yi ni Egie Ogbomoso Farapo Ede se asaro sinu igbe pataki kan ni awon se awon ni "Niu Ogbeni E. D. Dina si ipe alaga won eto Ogbeni A. O. Dipe Alaga utin yi ti je akoye agba fun egbe yi daradara ti. Nwon yan Ogbeni Afolabi Alagbe ni aye akoye agba.

Die ti aye wa fun lati daruko niuru awon ti awon se awon eto awon oyo ni awon Ogbeni Alana Abidin, S. Ayela, Amos Adig, O. Olo, Oyedola Akapo, Joseph Ogunlaze, Sunday Idoru, Darc James Alao, Dina Arumu, D. Akangbe ati E. Ogunniyi.

Raleigh ni ewa...

O si je Ore kan fun igbesiaye!

Wo kae Raleigh two yia si ti o a ban pelu iara? Gun, two yia ni pelu iara ati irrecun fun ipe iara? Ra, two yia ni epe fun igbesiaye!

Ogboho irin re ni agbara. O nara pelu irin. O dura daradara. O ni omo. O ni i fabelake nigbagboho.

Kae Raleigh ni o ni ni am i ni "303" high-strength, high carbon steel tubing, ni all yia.

WESTERN REGIONAL PRODUCTION DEVELOPMENT BOARD

Lada Ginning Factory invite applications from suitably qualified Nigerians, over 23 years of age for the following posts:

1. Deputy Engineer: duties will comprise supervision and maintenance of existing machinery, steam rollers, mechanical and electrical equipment. Only applicants with sound training both theoretical and practical in engineering can be considered.
2. Deputy Assistant: this post offers personal experience of accounting as an preparation of data, records. A knowledge of civil accounting and stores systems would be an advantage.
3. Assistant Factory Manager: who will have general administration and should have previous experience in commercial organization in control of staff and knowledge of factory machinery. The holder of certificates in technological, previous engineering or similar experience would be an asset.

Applications giving full details of education, previous experience, age, and salary required should be sent to: LADA GINNING FACTORY, PRIVATE MAIL BAG, IBADAN.

and close their 25th of August, 1926.

Ogburni S. Olo.
Oyetola

IROHIN KAKIRI ILU

Gbadamosi se ase odun

ORON.
GONGORO ni ile Ogburni Gbadamosi Akapetu. Babu Egebe Odunmoro, ni oju Adu ti ile oju kokosin lochon oju kale odun y' nifanbi o se ase odun Dera fun gboho omu epe re. O ti orinrin oju awon adirigari od ti gboho awon omu nibe re loran.

Ile ti aye wa fun lall daruko ninu awon omu nibe na ni awon Ogburni Joseph Ajala (Baba Egebe Odu-bi-Gongoro-Koro), Emmanuel Ogunyemi (Baba Egebe Emile-lore), Emanuel Akanni, Joseph Akiwowo, Peter I. Okunola ati Jostina Ajibi. Ajeje ti se awadun.

Egbe Oluvant pa-bambari

ALATI OJO G. B. AMOSUN.
KIRIBO.
Ni ojobo oju kale odun y' ni awon kirin odun Dera ni Kiriwa ni awon Egebe G. B. Oluvant jupe awon Egebe-bada lall odun Dera won. Ogburni Yeshu Oke gidi awon ti je ropo Alati Loran ti o ku.
Odidi oju merin ni unnon ti so y' gboho ilu ka ti

unnon ti nje ase awon iluwon ti je ni awon ni ile Oluwa Egebe, skoti Balogun Egebe, aketi Babanla-Egbe, Egerin lodo Alhaji B. A. Ibiye. Ni awon ti ni nje ase awon ni fun lodo enikunla all ni oju Kopolan na ni nwon didi daru wa ni abo ale Gbewa Egebe won. Iru ere Egebe bee ko sele ti ni ilu y' un ti yin ba sese ase larin eyi.

Oju awon Yeshu Dada ti ba tabala fun gboho oju ti nwon bi se ere y' ti o ba si ti awon omu Egebe jaapa bi nwon ti nje ni awon unan bi ikoto o ka o ni lo se ege borokini, oniwago pataki ti awon ti ko lo pete ni niania ti onikahan won si ti ra meto ni.

Ile ti aye wa fun lall daruko ninu awon oloje Egebe na ni awon Ogburni Yeshu Oke (Oluwa), Salami Awarigba (Balogun), Salimati Ojo (Ogun), G. B. Amosun (Alamuloju), Iwanri Babasale Alhaji Babaw Agbeola (Akpan), Balogun Kale (Akowe), ati orinrin awon omu Egebe ti ko si aye lall daruko won. Aseyi-samudun o.

Iku d'oro!

KAADUNA.
Ka ti so si lru ase o, di fho re re ki a to ti lru Efon o di ajaba odun, ki a to f'oye bi Odun o di kase! Ka ti so si lru Odunni J. O. Ogburni, F. H. Ogburni, J. T. Ogburni, ati Gbadamosi Amu-shaun.

Ki Otawo, jali efun oju na daru ki o ti f'omo na p'ebin onipolaka na.

Isinku Adebiisu dun

OKA.
Ni oju Iregun ti ase oju kokandigun omu kale odun y' ni Oloye K. O. Adebiisu ka. Nwon sin ni oju Kale, Ogburni odun (Jai Kale) ni se kaje o ni oju awon omu metadidun l'okunrin Tobirin sinu aye ka.

Awon Ogburni awon Ode ati awon enia pataki pataki miran wa a se guduudu meje ni bi isinku na, awon

MUNDAY AUGUST 15, 1942
Komopolaka paapa si ni p'abunshari awon omu awon oju balu won na.

Egbe Omo-Ogun Kristi se Ajodun

OKEMIRI.
Ni oju Aiku ti ase oju kale odun y' ni Egebe Eke Ogburni Kristi se ajodun ni ile-Ogburni, St. Michael's Church, Eni-gwo Alafia Kolarawe ni se la lori.
Larin lall ni gboho omu egebe na ni ile okori won, Ogburni Samuel Akiriyemi, Irohin ko to amofun ni ase ti o se fun won 'olo na. Ajodi ni awon ti i se, o ti orinrin od ti ati siya te won loran.
Ki Otawo jali egebe ni na a d'aba soke.

OGBURNI Oyetola ni awon loran re wa ni oju y' ni n'awon Iru Irohin. Ogburni ni ile kale ni n'awon gboho awon ilu ti o ba wa ni kabege re ni Ara, Ojo, Tooye, Ido, Kuru, Inisha, Atake, Idembo, Olo-ki, Ekwere, Babona, Ido-oso, Ogburni. Awo ati Daramu ati ilu bebebo, o ti o so kade re lara a lall ki o kade ni si. O. O. Dada, 27, Toke. **GLATI**

A NFE AGBA'WE IROHIN TA

A aye awon omokunrin ti o ba yara lall ma a ho wa ta fun Irohin Daily Service, Irohin Yoruba ati Nigerian Tribune, gidi o ba ta se o jio ti Irohin kan gudu. Ni n'awon omu o ti o jolu fun un, a tun enia a se oju owo-ere lori lori ki o ba ta. Enia o ti n'awon ni keke-banikunlu yu fun ma a d'awon fun mi l'oro. Iru ni je ki o so l'are si odu **RALES DIRECTOR, COMRADE JE OLATUNKE ADJUNT, 104 KAPOI STREET, EBUKA METIA. Phone 4458.**

IWORA

O LE FI IWORA GREE (KIDNEY) LO FA A
Ile ti aye wa fun lall daruko ninu awon omu nibe na ni awon Ogburni Yeshu Oke (Oluwa), Salami Awarigba (Balogun), Salimati Ojo (Ogun), G. B. Amosun (Alamuloju), Iwanri Babasale Alhaji Babaw Agbeola (Akpan), Balogun Kale (Akowe), ati orinrin awon omu Egebe ti ko si aye lall daruko won. Aseyi-samudun o.

De Witt's Pills
Je egebe pataki fun Ehin didin Iwora Lakurege Arinika
Larin lall awon lori lori lo yu.

DE WITT'S PILLS
for Kidney and Bladder Troubles

Egbe Afenifere 'ere odun

OKI ERINJA LEDA ATLETA.

Ni oju Ojobo ti ase oju kale odun y' ni oju Kale Egebe Afenifere 'ere Odun Egebe, Irohin ko to amofun ni ere na.

Ile ti aye wa fun lall daruko ninu awon omu nibe na ni awon Ogburni Sunmamu Ajiwon O. Oyeleke, Joseph Igar, G. B. Omoyidi, awon Iyanrin Awanatu Naibi, Sifawo Ajiwon, Sifawo Iya-Egbe, ati Sikiratu Abekbe. Ki Otawo mi y'ere egebe awon o.

Itumo Ajo

- 1. Okole oju ti oju ti awon ayabodo marun ti ile omu ilu-omun egebe lo.
- 2. Nigbidi, nwon 'ere, awon okole ni on yin ti ege ara on awon.
- 3. Amoso.
- 4. Iduro oju.
- 5. Okole oju ati ilu marun ti awon agba mefa mefa na.
- 6. Iru ni.
- 7. Iru ati kokoro ori y' ni.
- 8. Efun ati okoro ni.
- 9. Ori na.
- 10. Ori na.

Akiyesi pataki lori Ajo
A je ki awon onkase na mar a jo orinrin-alo awon ti wad, ki e marun je gboho-kiri awon ni itumo re pe lu: nitiripe ni oju ti oju na ba juke ni itumo ti oju na ba juke ni itumo ti oju na ba juke ni itumo.

CHANGE OF QUALIFICATIONS OF CANDIDATES FOR LOCAL GOVERNMENT ELECTIONS IN THE WESTERN REGION.

Attention is drawn to the amendment to section 23 of the Local Government Law effected by Law No. 18 of 1935 which comes into operation on the 11th of August.

As a result of the amendment all natives of the area of the council (male or female) who are twenty-one years of age or upwards will be qualified to be elected even if they have not paid tax.

Those who are not natives of the area also qualify provided that they had two years continuous residence in the area and paid tax in the two financial years preceding the date of the election.

A native in relation to the area of a council means a person who was born in, or whose father was born in, that area.

The qualifications of voters are not at present affected.

ACTING PERMANENT SECRETARY,
Ministry of Justice and Local Government.

ERQ GBOHUNGBOHUN

(ASOROMAGBESI)
APOTI TII MAA SORQ TII MAA KORIN TI O SI NGBE ORISIRISI ORIN ALADUN WA SI ILE RE

Ko na enia ce toro (3d) ojumo be e ni wakati metadidun ni wa ni gbadun re lojumu.

Ofe ni nwon o gbe wa fun o!
SE IWO NA TI GBA KAN SILE RE?